

คู่มือการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน
องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน

การยืนยันสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน

คำนำ

งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน มีบทบาทหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับบุคคลเหล่านี้ รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่ในการรับลงทะเบียนผู้สูงอายุเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การลงทะเบียนผู้พิการเพื่อรับเงินเบี้ยความพิการ และรับคำร้องผู้ป่วยเอดส์เพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ รวมทั้งการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้กับบุคคลดังกล่าวโดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๖

ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนที่มาขอรับบริการได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องในการขอรับบริการในเรื่องดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จึงได้จัดทำคู่มือการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ และยื่นคำร้องเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์ มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงสิทธิที่ตนพึงได้รับรวมทั้งทราบแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนซึ่งทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคคลดังกล่าวและประชาชนที่มาขอรับบริการต่อไป

งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน

ความเป็นมาและความสำคัญในการจัดทำคู่มือ

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual) เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงานทั้งระดับหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการจัดทํารายละเอียดของการทำงานในหน่วยงานนั้น ๆ อย่างเป็นระบบและครบถ้วน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายประการ เช่น การสอนงาน การตรวจสอบการทำงาน การควบคุมงาน การติดตามงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรเปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุดมีคำอธิบายตามที่จำเป็นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานไว้ใจอ้างอิงไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.) ที่มุ่งไปสู่การบริการคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานของส่วนราชการได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมายได้ ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพเสร็จรวดเร็วทันตามกำหนดเวลานัดหมาย มีการทำงานปลอดภัย และไม่สร้างมลพิษแก่ชุมชน เพื่อบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการดังกล่าว คู่มือการปฏิบัติงานของหน่วยงานดังนี้

๑. เพื่อให้หน่วยงานมีการจัดทำคู่มือ เพื่อประกอบการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันรวมถึงป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำหรับการจัดทำคู่มือ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้เพื่ออธิบายขั้นตอนรายละเอียดของกระบวนการงานในความรับผิดชอบของงานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ให้ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจว่าควรปฏิบัติงานอย่างไร เมื่อใด กับใคร และควรทำอะไรก่อนและหลัง โดยมีเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

๒. เพื่อให้การปฏิบัติงานของงานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมมีแนวทางการปฏิบัติเป็นตามมาตรฐาน และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพ รวดเร็วทันตามกำหนดเวลานัดหมาย

๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานดังกล่าว รวมทั้งผู้ที่สนใจใฝ่รู้ได้ทราบแนวทางการปฏิบัติงานของงานพัฒนาชุมชน และสามารถนำไปใช้เป็นสื่อในการติดต่อประสานงาน

๔. เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับผู้บริหารใช้ในการทบทวนและตรวจติดตามงานได้ทุกขั้นตอน

กรอบโครงสร้างงานพัฒนาชุมชน

นายเจริญ ฝนขาว
ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

นายธนกร แวนปั้นชัย
ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

งานสวัสดิการและพัฒนาชุมชน

การปฏิบัติงานสวัสดิการและพัฒนาชุมชน งานสวัสดิการเด็กและเยาวชน และประชาชน ที่ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาของตนเองและครอบครัว หรือผู้ตกทุกข์ได้ยากในกรณีต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม

งานสังคมสงเคราะห์

การพิจารณาปัญหาและให้ความสงเคราะห์ช่วยเหลือตามหลักการสังคมสงเคราะห์ ปฏิบัติงานสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์ งานสงเคราะห์เด็ก สตรี คนชรา และคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส งานสงเคราะห์ผู้ประสบภัยต่างๆ งานปัญหาแรงงานในพื้นที่ การสนับสนุนสวัสดิการเบี่ยงชีฟ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยโรคเอดส์ การสงเคราะห์ประชาชนผู้ทุกข์ยาก ขาดแคลน ไร้ที่พึ่ง การสงเคราะห์เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ เด็กที่ยากจนขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู การสงเคราะห์ครอบครัวและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในครอบครัว การส่งเสริมและสนับสนุนองค์การสงเคราะห์ภาคเอกชน การสำรวจวิจัยสภาพปัญหาสังคมต่างๆ การประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสงเคราะห์

งานส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี

การจัดเก็บข้อมูลกลุ่มอาชีพและสตรีในพื้นที่ การให้คำแนะนำและฝึกอบรมให้ความรู้สร้างแหล่งเรียนรู้และอาชีพ การฝึกอบรมทักษะอาชีพให้แก่ กลุ่มอาชีพและประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น การส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การบรรจุภัณฑ์และร้านสาธิต การส่งเสริมและสนับสนุนตลาดการค้าจำหน่ายสินค้าชุมชน/ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมและสนับสนุนกองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย OTOP การส่งเสริมและพัฒนาบทบาทสตรี การพิทักษ์สิทธิสตรี การอบรมให้ความรู้แก่สตรี การพัฒนาองค์กรสตรีและเครือข่าย

๑. ชื่องาน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

เบี้ยผู้สูงอายุ เป็นเงินที่ภาครัฐช่วยสนับสนุนรายได้ให้กับผู้สูงอายุ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นสิทธิและสวัสดิการที่ผู้สูงอายุชาวไทยทุกคนจะได้รับ และในกรณีที่ เป็นผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน จะได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐที่จัดสรรผ่านบัตรสวัสดิการคนจนเพิ่มเติมด้วย ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ภาครัฐกำหนด สามารถไปขอรับสิทธิและสวัสดิการดังกล่าวได้ด้วยตัวเอง หรือมอบอำนาจให้คนในครอบครัวไปดำเนินการเรื่องแทนได้

๒. วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) มีอายุครบสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้ยืนยันสิทธิขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๔) เป็นผู้ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนด

ขั้นตอนการยืนยันสิทธิ

บุคคลใดที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ให้ยืนยันสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยไม่ต้องลงทะเบียน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จะอำนวยความสะดวกโดยการแจ้งไปยังผู้สูงอายุที่มีสิทธิหากผู้สูงอายุมีความประสงค์ที่จะรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้แนบเอกสารหลักฐานข้อมูล เพื่อยืนยันสิทธิตนเองไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

- (๑) แบบยืนยันสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- (๒) สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับกรณีที่ผู้ที่ประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

เอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการยืนยันสิทธิ

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) สมุดบัญชีเงินฝาก

กรณีย้ายที่อยู่

ในกรณีที่ผู้สูงอายุย้ายภูมิลำเนา ให้ผู้สูงอายุแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน เพื่อยืนยันสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน หากผู้สูงอายุนั้นได้ยืนยันสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จะดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเดือนถัดไป

จำนวนเงินที่ผู้สูงอายุจะได้รับ

- อายุ ๖๐-๖๙ ปี ได้รับเงิน ๖๐๐ บาท/เดือน
- อายุ ๗๐-๗๙ ปี ได้รับเงิน ๗๐๐ บาท/เดือน
- อายุ ๘๐-๘๙ ปี ได้รับเงิน ๘๐๐ บาท/เดือน
- อายุ ๙๐ ปีขึ้นไป ได้รับเงิน ๑,๐๐๐ บาท/เดือน

หมายเหตุ : เมื่อเดือน มี.ค. ๒๕๖๖ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกรณีการปรับอัตราการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได โดยให้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ วันที่มีอายุครบในเดือนนั้นทันที ไม่ต้องรอให้ครบปีงบประมาณ

การรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

- (๑) รับเงินสดด้วยตนเอง ภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จะแจ้งกำหนดการจ่ายเงินสดก่อนวันจ่ายเบี้ยของทุกเดือนเป็นหนังสือประชาสัมพันธ์ไปยังหมู่บ้าน
- (๒) ให้ผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจมารับเงินสดแทน
- (๓) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้สูงอายุ
- (๔) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้สูงอายุ

๓.ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

- (๑) ยืนยันสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมสมุดบัญชีธนาคาร ๓ นาที/ราย
- (๒) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน/สัมภาษณ์/บันทึกข้อมูลเพิ่มเติม ๒ นาที/ราย
- (๓) รวบรวมเอกสารเสนอคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติ ภายใน ๗ วัน
- (๔) เสนอผู้บังคับบัญชา(ผู้บริหาร)/จัดทำประกาศรายชื่อ ภายในเดือนถัดไป
- (๕) รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในเดือนถัดไป ในกรณีที่เกิดวันที่ ๑ ของเดือนนั้น จะได้รับทันทีที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์

๔.กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๖